

tingede Garanti for mere end 1 Milliard, som er indskudt i Landmandsbanken. Men man kan stille os overfor dette, at hvis vi ikke vil gaa med og følge Regeringen, vil der ske endnu større Ulykker. Vi ved alle, at Landmandsbanken er en udpræget Industribank, at mange af Landets vigtigste industrielle Foretagender gør deres Forretninger med Landmandsbanken og vil være hjemløse i samme Øjeblik, som Landmandsbanken skulde træde i Likvidation, ikke mere kunde skaffe de fornødne Penge til de paagældende Virksomheders fortsatte Drift. Man kan og vil naturligvis ogsaa sige til os, at det vil skabe en meget stor Forøgelse af Arbejdsløsheden. Man tør ikke en Gang tænke sig den Situation igennem, som vil opstaa, hvis man lader Banken gaa sin egen Gang, ikke vil ofre mere paa den.

Det kan man sige, og det vil man sige, og det har man sagt. Men det forandrer ikke Regeringens Stilling; den maa tilrettelægge sin økonomiske Politik paa en anden Maade, end Tilfældet hidtil har været. Hvad hjælper det, at den forsøger paa at skaffe Balance i Statshusholdningen? Naar man ikke sørger for at skaffe Balance i selve Samfundsøkonomien, bliver alle Forsøg paa at skaffe Balance i Virkeligheden ikke andet end Balancekunster. Man vil om et helt eller et halvt eller $\frac{3}{4}$ Aar staa i samme Situation, at Samfundets Indtægter og Udgifter ikke svarer til hinanden, fordi Grundlaget for, at de kan svare til hinanden, ikke er til Stede. Det Tidspunkt maa være kommet, da den høje Regering maa se at finde et fornuftigt Standpunkt overfor Erhvervslivets Krav. Det kunde den have taget for længe siden uden nogen Art af Vanskelighed, eftersom den paa et hvilket som helst Tidspunkt har været vel vidende om, at Socialdemokratiet overfor dette store, for vort Land saa uhyre vigtige Spørgsmaal altid stiller sig sagligt.

At vi ved Landmandsbankens Katastrofe staar baade overfor Svindel og legitime Forretninger, det ved vi alle; jeg skal ikke ved denne Lejlighed prøve at gøre op, hvad der var Svindel, og hvad der var legitim Forretning. Men der er ingen Grund hverken for mig eller nogen anden indenfor mit Parti til at skjule, at Tabene paa Svindelen har været større end Tabene paa de legitime Forretninger. Det vil altsaa sige, at det kapitalistiske Samfunds Raadenskab er mere udbredt, end man paa Forhaand skulde have antaget. Men selv naar dette Forhold ligger

for os, at mange Millioner af Landmandsbankens Penge er tabt ved aabenbar Svindel, forflygtiger det ikke Regeringens Ansvar i denne Sag, thi Virkningen af Sammenbruddet er ens for Erhvervslivet og Nationen, enten Sammenbruddet skyldes, at man har svindlet Pengene bort ved tvivlsomme og urimelige Forretninger, eller man har tabt Pengene ved legitime Virksomheder, som er kommet i Vanskeligheder.

De 280—300 Mill. Kr., der er tabt, fordeler sig paa mange Felter. Men det bør ikke og skal ikke være skjult, at paa et enkelt Selskab er der tabt uhyre Beløb; saa vidt jeg kan se af Beretningen, som paa det Omraade ikke forekommer mig helt klar, er der paa eet Selskab, nemlig Transatlantisk Kompagni, tabt 132 Mill. Kr. Det er for Resten ikke helt rigtigt at sige, at det er et enkelt Selskab; det er et Selskab, som opløser sig som et Æskesystem og viser sig at være 150 Selskaber. Banken har været engageret der med uhørte Kapitaler, og det Tab, der er Tale om for dette Selskab, er ogsaa efter vore Forhold ganske uhørt.

Men Virkningerne er jo ens for Nationen, hvad enten det er paa den ene eller den anden Maade, disse store Tab er konstateret, Virkningerne er saa store, at Regeringen mener det nødvendigt at komme til Rigsdagen og bede om Nationens Hjælp. Her er Regeringen ganske paa det rene med, at der skal hjælpes, i Gaar afviste den højtærede Indenrigsminister Hjælpen overfor Arbejderklassen. Det forekommer mig, at det er umuligt for Regeringen at opretholde en saadan Stilling. Nu mener man maaske nok, at man ved Trusler kan opnaa adskilligt; vi Socialdemokrater er vel vidende om — det kan ikke være anderledes, efter at vi har hørt den højtærede Handelsministers Forelæggelsestale —, at man vil sige: Gaar I ikke med her, saa bliver Ulykken endnu større, saa gaar det ene store industrielle Selskab til Grunde efter det andet; de kan ikke henvises til andre Banker, de kan ikke, saaledes som hele deres Forhold er, enten fordi de kun kan byde mindre Sikkerhed, eller fordi de er for store, vente at faa, hvad de behøver af Penge, andre Steder; de vil altsaa gaa i Stykker, hvis Landmandsbanken ikke fortsat hjælpes. Det vil man sige til os, og det maa vi selvfølgelig tage vor Stilling til. Men Trusler alene gør det ikke her. Regeringen kan ikke frigøre sig for sit Ansvar, sit uhyre Ansvar, og det saa meget mindre,